

egoïsmes encoberts ni amb els seus egoïsmes desfermats; que el seu aparent liberalisme i bonhomia no enganya ja a ningú, i que pel cap baix tenen el menyspreu dels homes verita-

blement liberals, dels veritables patriotes dels que ultra acabar la tragèdia que vivim, volen amb veritable seny evitar la seva repetició i facilitar la pacificació i restauració de la Pàtria.

EMILI FERSAC

Tots els dissabtes compreu ABRIL

FEMINA

ELS NOSTRES HOMES

A les dones

Escolta, amiga: ¿Ja treballes per la guerra? ¿Ja fas quelcom de profitós que repercuteixi en bé de la nostra guerra? No siguis d'aquells — sortosament els més pocs — que tot ho confien als altres. Treballa, treballa, que la guerra és per a tots i és de tots, i si la perdéssim — que no serà — la perdriem tots; just és, doncs, que fem quelcom a profit d'ella, ja que quan l'hauem guanyada, tots voldrem haver ajudat al seu triomf.

No oblidis, amiga, que si els nostres homes, els soldats del poble, haguessin pensat covardament, avui potser tu i els teus — i nosaltres — ja seríem un munt informe entre els molts assassinats que els mercenaris estrangers realitzen. Però, per sort dels pobles de tot el món i per orgull de la nostra Pàtria, els nostres homes han demostrat el que són: homes! I arreu on es lluita, a tots els fronts de combat, els nostres homes fan honor a la seva raça: lluiten, lluiten braument, com a homes!

Lluïten sense defallir, sota la pluja i

resistent el fred i la neu, entre la mort que els volta constantment. Són dins les trinxeres, entre la terra humida; combaten desafiant a l'enemic i al temps, estan cançats i els ulls se'ls espesseixen del fum de la fuselleria i dels canons; de vegades, mentre estan rejosant — ben meregut ho tenen — es dona la senyal d'alerta altra vegada, i ells també altra vegada presten i decidits per a la lluita. De vegades el company — no, el germà — del seu costat exhala un petit crit de ràbia — no de dolor, no: els nostres homes no el senten! — i cau als seus peus. I el combat continua, i els avions assassins profanen una vegada més el nostre espai roncant sinistrament vomitant la metralla homicida; i els nostres canons van a cercar-los amb udol de venjança i de càstig; i els tancs dels traïdors volen avançar i els nostres bombarders els van a l'encalç valents, greus, les bombes a la mà, amb gest d'atleta que sap va a vèncer; i la seva fuselleria vol arribar a les nostres avançades i el crer-crec de les nostres metralladores

posa, harmonia a aquell concert fantàstic, monstruós, de destrucció d'homes i de coses. I plou, i fa fred, o sol que atenalla, i els nostres homes tenen set, gana, però en aquells moments no les senten aquestes necessitats, no poden sentir-les i tenen d'esperar que cessi el foc; i recorden, per una insignificança, per un núvol de fum en dispersar-se per l'espai, pel vol diferent d'un avió, pel so més o menys fort del canó, per la sacudida del fusell, pel crit del company que cau, per la foscor de la nit, per la joia del foc, per un arbre collort, per quelcom aparentment insignificant, recorden els seus, els seus estimats. La llar, de parets blanques i acollidores, de records dolços i estimats; la família: un rostre arrugat, un cos jove, una maneta rosa i blanca... Tot ho han hagut de deixar els nostres homes. Pels seus, sí, però també per tu i per nosaltres i per tots.

I nosaltres, ¿no correspondrem a la seva gesta gran, immensa, de renúncia a tot, a tot!, i qui sap si per sempre, pel nostre bé i la nostra vida?

Fem-nos dignes dels nostres homes, tu, amiga — germana — de la reraguarda. Treballa, treballa amb força i sense defallir. Siguem humans, siguem homes i dones, almenys per ara! Ajuntem-nos més, agermanem-nos ara que l'enemic voldria abatre'ns! Per a ells, per als nostres homes, no per a nosaltres, hem de donar el màxim de rendiment, que les nostres forces i possibilitats ens permetin.

Com? Treballant totes conjuntament i amb entusiasme. Per a totes hi ha una tasca a complir, per a totes hi ha una responsabilitat per prendre — responsabilitat cívica, responsabilitat ineludible, ja que som dones i catalanes i estem en guerra.

Sí, moltes — quasi totes — treballem en profit de la nostra guerra; a les fàbriques, als tallers, al camp, a les oficines. Sí, sabem la tasca admirable que realitzen les nostres obreres, les nostres pageses, les nostres oficinistes, però arrigues, no ens hem de limitar solament a realitzar la nostra comesa fidelment i estricta, no ens hem de limitar a ocupar senzilleument i irresponsablement el lloc que ha deixat vacant el company que ha marxat al front, no:

hem de saber per què l'ocupem aquell lloc, hem de saber què representa el que nosaltres ocupem aquell lloc ara, hem de tenir consciència del lloc que ocupem.

Sí, ja creiem que vosaltres — com nosaltres — hi poseu tot l'interès i que treballeu amb rendiment; però no és això sol el més necessari. Cal que tu, dona funcionari, junt amb l'obra de fàbrica, amb la del camp, amb la mercantil, amb l'evacuada, cada una en la seva especialitat, treballem conjuntament per la gran obra que és fer digna del front, la nostra reraguarda.

Els nostres homes lluiten amb coratge i braó: defensen no solament la llibertat de la seva Pàtria, sinó la llibertat de tots els pobles del món. Es porten dignament, valerosament, tal com es deu haver de portar tot home que es vani d'ésser-ho. I nosaltres, les dones, des de la reraguarda, ens hem de fer dignes d'ells, hem de fer que ells puguin lluitar amb el cap serè i el pols segur de pensar que a la reraguarda sí bé la seva presència es deixa sentir espiritualment no materialment; i que els camps són sembrats i treballats i endegats i no els faltaria el menjar necessari i indispensable; que les fàbriques que els subministren armament no cessen amb el seu brúit i que sí bé és cert que fan material bèl·lic, encara que sembli paradoxal, és material per a implantar la pau; que les fàbriques tèxtils funcionen normalment i se'ls teixeixen els vestits i mantes per a poder fer front al temps; que els seus infants són atesos degudament, potser amb més amorosa sollicitud que abans; que els despatxos i oficines curen com cal el seu treball que, encara que silenciós i senzill, és el que dona la pauta de tranquil·litat i normalitat — dins l'anormalitat de la guerra — dels pobles, en fi, de pensar que tota la reraguarda, per mitjà i voluntat de les seves dones — de les seves mares, de les seves germanes, de les seves promeses, de les seves filles —, vibra, és digna de l'hora present, i que a mesura de les seves forces, lluiten conjuntament amb ells per a forjar el gran triomf, el triomf definitiu de les democràcies mundials per a orgull de la humanitat tota.

ANTONIA ABELLÓ

Economia Corporativa

Després de disset anys de feixisme

Mussolini en un discurs pronunciat l'any 1926, digué:

«No castigaré mai a aquest meravellós poble italià amb la vergonya moral de la caiguda de la lira».

El maig del 1926 es reorganitzà l'Institut de Missió, per a lliurar la «batalla de la lira» definitivament, amb la vista posada en el restabliment de la paritat or considerada com a qüestió d'honor nacional. El 7 de novembre de l'esmentat any es consolidà amb caràcter forçós la suma enorme de 20.000 milions de lires de deute flotant, al mateix temps es feia el famós emprèstit del Lictorio per 3.000 milions. Del juliol del 1936 al juliol del 1937 es féu una reducció de la circulació fiduciària de 3.500 milions de lires, i es contractaren emprèstits estrangers per valor de 75 milions. Es practicà la política de deflacció; s'havia de restaurar la lira. Un darrer altre s'anaren arruïnant industrials i comerciants. La dignitat nacional ho exigia.

Malgrat això, uns mesos després, el 22 de desembre del 1927, el compte Volpi «castigava al poble italià amb la vergonya moral de la caiguda de la lira», que un any abans el Duce havia promès que no ho faria mai.

En aquesta data es féu la reforma monetària. El valor de la lira es va reduir en dues terceres parts (3,66). I encara Mussolini i Volpi s'equivocaren perquè l'estabilització es féu massa alta. I com a conseqüència els preus baixaren extraordinàriament, les exportacions perdren mil cent milions, el nombre de suspensions de pagament duplicà exactament el de l'any anterior i es desencadenà una crisi econòmica precisament quan en els altres països regnava una

època de prosperitat. Caigueren en atur forçós mig milió d'homes.

Han passat els anys i Itàlia es troba novament en una crisi econòmica i amb unes finances deplorables, amb un milió d'obrers parats.

El «Times», de Londres, afirma que el pressupost italià, que el 1936 era ja de 20.000 milions de lires, ha augmentat ara 11.000 milions. La campanya d'Abissínia i l'agressió contra Espanya ha suposat una despesa extraordinària, en menys de quatre anys, de 38.000 milions de lires. Per si fos poc, encara, es preveu una despesa extraordinària per l'any en curs de 9.000 milions de lires. El resultat és que el déficit del pressupost italià serà, a finals de l'any 1938, de més de 12.000 milions.

Mussolini ha tingut necessitat d'utilitzar les reserves d'or que cobreixen la lira, la qual, desvalorada ja en un 41 per 100, ha sofert una nova depreciació, amb el consegüent reflex en les condicions de vida del poble italià asfixiat pels impostos i sotmès en la misèria més espantosa. La balança comercial amb l'exterior, malgrat les restriccions a les importacions i les prohibicions als turistes italians d'anar a França, és un complet fracàs. El 1937 el déficit del comerç exterior italià pujava a 5.800 milions de lires.

Resultats al cap de disset anys de feixisme: el Tresor, en estat de fallida; el país aixafat pels impostos i sotmès a la misèria; la vida més cara que enlloc; el treball, escàs, malgrat la fabricació d'armes; un milió d'homes parats.

Heus aquí el gran fracàs del corporativisme i del règim feixista.

J. SERRA GASULLA